

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/170069,Abraham-Izaak-Segal-uhonorowany-posmiertnie-odznaka-Zasluzony-dla-Wojewodztwa-Po.html>
27.04.2024, 19:38

Abraham Izaak Segal uhonorowany pośmiertnie odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”

U honorowanie Abrahama Izaaka Segala odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

U honorowanie Abrahama Izaaka Segala odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

U honorowanie Abrahama Izaaka Segala odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Ewa Leniart, wojewoda podkarpacki. U honorowanie Abrahama Izaaka Segala odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna

Gajda-Bator (IPN)

Władysław Ortyl, marszałek województwa podkarpackiego. Uhonorowanie Abrahama Izaaka Segala odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Dr Mateusz Szpytma, wiceprezes IPN. Uhonorowanie Abrahama Izaaka Segala odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Abp Adam Szal. Uhonorowanie Abrahama Izaaka Segala odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Abp Józef Michalik. Uhonorowanie Abrahama Izaaka Segala odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uhonorowanie Abrahama Izaaka Segala odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uhonorowanie Abrahama Izaaka Segala odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uhonorowanie Abrahama Izaaka Segala odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uhonorowanie Abrahama Izaaka Segala odznaką „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Rodzina Abrahama Izaaka Segala na uroczystości wręczenia Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator IPN

Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Waldemar Rataj, dyrektor Muzeum im. Rodziny Ulmów. Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Dr Mateusz Szpytma, wiceprezes IPN. Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Yacov Livne, ambasador Izraela w Polsce. Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

Uroczystość wręczenia medali „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – Markowa, 6 września 2022. Fot. Katarzyna Gajda-Bator (IPN)

6 września 2022 r. w Markowej na Podkarpaciu odbyła się uroczystość przekazania na ręce przedstawicieli rodziny Abrahama Izaaka Segala odznaki „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”, przyznanej przez sejmik województwa.

Odznaka jest wyrazem wyraz hołdu dla dokonań Abrahama Segala na rzecz kultywowania pamięci i upowszechniania wiedzy o bohaterstwie Polaków ratujących Żydów od zagłady podczas okupacji niemieckiej. Jest to również podziękowanie za jego zaangażowanie w utworzenie Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej.

W uroczystości w Zagrodzie – Muzeum Wsi Markowa wzięli udział m.in. marszałek woj. podkarpackiego Władysław Ortyl oraz przewodniczący sejmiku woj. podkarpackiego Jerzy Borcz. Sylwetkę Abrahama Segala oraz jego losy przedstawił podczas uroczystości zastępca prezesa IPN, współtwórca Muzeum im. Rodziny Ulmów – dr Mateusz Szpytma.

Abraham Izaak Segal jako mały chłopiec stracił podczas okupacji całą najbliższą rodzinę. Ocalał i przeżył wojnę dzięki pomocy rodzin z Podkarpacia.

Najpierw ukrywał się w Krzemienicy u Antoniego i Anny Skrobaczów, przyjaciół swoich dziadków, którzy nauczyli go, jak zachowywać się, aby nie ujawnić swojego pochodzenia. Nie mogąc go dalej ukrywać, Skrobaczowie zalecili szukanie pracy w sąsiedniej Markowej. Tam został zatrudniony przez Jana i Helenę Cwynarów, którzy wraz z córkami Czesławą i Marią prowadzili gospodarstwo rolne. Od lata 1943 roku aż do wkroczenia Armii Czerwonej w sierpniu 1944 roku pracował w gospodarstwie Cwynarów pod nazwiskiem Roman Kaliszewski. Gospodarze zdawali sobie sprawę z jego prawdziwego pochodzenia. Mimo iż Niemcy 24 marca 1944 roku zamordowali w tej wsi za ukrywanie Żydów rodzinę Ulmów, Cwynarowie, choć groziła im śmierć, nadal ukrywali żydowskiego chłopca. Segal był jednym z 21 Żydów uratowanych przez mieszkańców Markowej.

W końcu 1946 roku, po krótkim pobycie w Pradze, Abraham Segal wyjechał do Palestyny.

W 1995 roku zdecydował się odwiedzić Polskę, a szczególnie rodziny,

które ukrywały go podczas wojny. W 2004 roku był gościem podczas uroczystego odsłonięcia pomnika rodziny Ulmów w Markowej. Jego wystąpienie podczas tej uroczystości, w którym dziękował Polakom za ratowanie Żydów, odbiło się szerokim echem w mediach. Postanowił wówczas, że będzie jak najszerzej propagował w Izraelu wiedzę o tym, jak wielu Polaków ratowało Żydów i ilu z nich zostało za to zamordowanych przez Niemców.

Segal nie krył swojej wdzięczności dla Polaków i razem z rodziną upowszechniał wśród kolejnych pokoleń Izraelczyków wiedzę o okupacji niemieckiej. W wielu środowiskach w Izraelu, m.in. w szkołach opowiadał o Markowej i heroicznej postawie rodziny Ulmów oraz innych mieszkańców ratujących Żydów. Udzielił licznych wywiadów izraelskim i polskich mediom. W dużej mierze to dzięki jego zaangażowaniu do Markowej przybywają Żydzi, modlą się na grobie i pod pomnikiem Ulmów oraz wspominają przypadki ratowania Żydów.

Abraham Segal starał się, by do Markowej przyjechała cała jego rodzina. Polskę pokazał wszystkim dzieciom i większości wnuków. Do wyjazdu namówił swoją synową Tamar Segal, która jako wicedyrektorka liceum w Jerozolimie w lipcu 2015 roku przyjechała do Polski z prawie 200 uczniami. Dzięki Segalowi grupa ta spotkała się z młodzieżą uczącą się w gimnazjum w Markowej. Jego rodzina wzięła udział w otwarciu Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów, a podczas uroczystości odtworzono skierowane do uczestników przesłanie Segala.

W 2016 roku prezydent Andrzej Duda odznaczył Segala Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi RP. Odznaczenie przyznano za zasługi w pielęgnowaniu pamięci i upowszechnianiu wiedzy o Polakach ratujących Żydów oraz zaangażowanie w tworzenie Muzeum im. Rodziny Ulmów. Abraham Segal zmarł 26 kwietnia 2019 r.

Uroczystość w Markowej była równocześnie wydarzeniem inauguracyjnym pierwsze Sympozjum Historyczne Muzeum Ulmów.

Tego samego dnia na terenie Sadu Pamięci przy Muzeum Ulmów w Markowej odbyła się uroczysta ceremonia wręczenia kilkorgu mieszkańcom Podkarpacia medali i dyplomów honorowych Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Uhonorowani zostali: śp. Jadwiga Laska, śp. Tomasz Krupa, śp. Aniela i Stanisław Kasieczko oraz śp. Maria i Szymon Folta oraz ich dzieci Antoni, Bronisława, Władysław i Aleksandra. Medale, które wręczył Yacov Livne, ambasador Izraela w Polsce, odebrali przedstawiciele rodzin odznaczonych. W uroczystości wzięł udział wiceprezes IPN dr Mateusz Szpytma.

Medal Sprawiedliwy wśród Narodów Świata to najwyższe cywilne odznaczenie przyznawane przez państwo Izrael, jest wyrazem podziękowania i hołdu złożonego osobom, które bezinteresownie narażały życie swoje i swoich rodzin, udzielając schronienia Żydom podczas II wojny światowej.

